

Utdrag ur Saltsjön-Mälarens båtförbunds utskick angående biocidfärger

För biocidfärger baserade på koppar och zink finns ingen Europaförordning utan det är Kemikalieinspektionen som reglerar vad som får användas i svenska vatten. Idag är det förbjudet att använda koppar och zinkbaserade bottenfärger i insjöar och kustvatten norr om Örskär (norr om Stockholms skärgård).

I Stockholms län har miljöförvaltningen tolkat detta som att även gammal, tidigare godkänd färg, måste saneras för båtar med huvudsaklig förtöjningsplats i dessa vatten (Mälaren). Något förbud att använda sådana färger finns för närvarande inte i Östersjön och på Västkusten.

Europaförordningen anger att fartygens skrov inte får ha de förbjudna tennföreningarna på sina skrov eller "så måste de vara täckta med en beläggning som utgör en spärr mot att sådana föroreningar läcker ut". Detta innebär att föroreningar antingen helt avlägsnas från båtbottnen eller övermålas med spärrande färg. Förordningen tar inte ställning till vilken metod som är att föredra.

SMBF anser för sin del att båtklubben, med hänsyn till båtägarnas hälsa, i stället bör rekommendera övermålning av eventuell färg med godkänd spärrfärg. SMBF:s skäl för denna rekommendation tar sin utgångspunkt bland annat i vad som framgår i Transportstyrelsens redovisning.

Klubben ska därför noga överväga om den ska tillåta att någon medlem ska få blästra, slipa eller skrapa bort en giftig färg. Det ställer nämligen en rad problem på sin spets. För det första innebär den åtgärden att den som utför arbetet riskerar att exponeras för ett extremt farligt gift. Båtägarens hälsa bör ges prioritet i detta fall. Och båtklubben bör avråda från att sådana åtgärder utförs av andra än professionella aktörer. Dessutom bör klubben noga överväga om sådant arbete skall få utföras på klubbens mark. Färgen är ju hälsofarlig. Den hotar också andra medlemmars hälsa, som kan komma i kontakt med giftet. Giftet kan också, trots noggranna anvisningar försiktighetsåtgärder spridas och förgifta klubbens mark och efter ett regn kan giftet sedan utlakas till vatten vid klubben.

SMBF kommer, om någon båtägare drabbats av något förläggande efter att denne målat båten med spärrfärg, driva frågan på förbundets kostnad, i domstol. Självfallet skall då båtägaren ha använt godkänd spärrfärg och följt färgfabrikantens anvisningar vid målandet. Det är enligt SMBF:s uppfattning helt klarlagt att spärrfärg hindrar utsläpp. Tyvärr har det ännu inte officiellt undersökts hur länge spärrfärger är verksamma, dvs innan slitage sänker spärreffekten. SMBF anser därför att båtägaren bör iaktta försiktighetsprincipen och underhålla spärrskiktet varje vår inför sjösättning.

En ytterligare aspekt är kostnadsfrågan. En professionellt utförd borttagning av den förbjudna färgen har beräknats kosta 20-30.000 kr. En övermålning kan beräknas till ca 2.000 kr. Om åtgärden med övermålning skulle komma att ifrågasättas av myndigheterna är de skyldiga att respektera den så kallade proportionalitetsprincipen, vilken innebär att nyttan av en åtgärd skall jämföras med nyttan av en alternativ sådan. Och där kostnaden för de olika alternativen är en viktig faktor. Principen kan kallas för value for money.